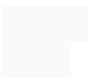
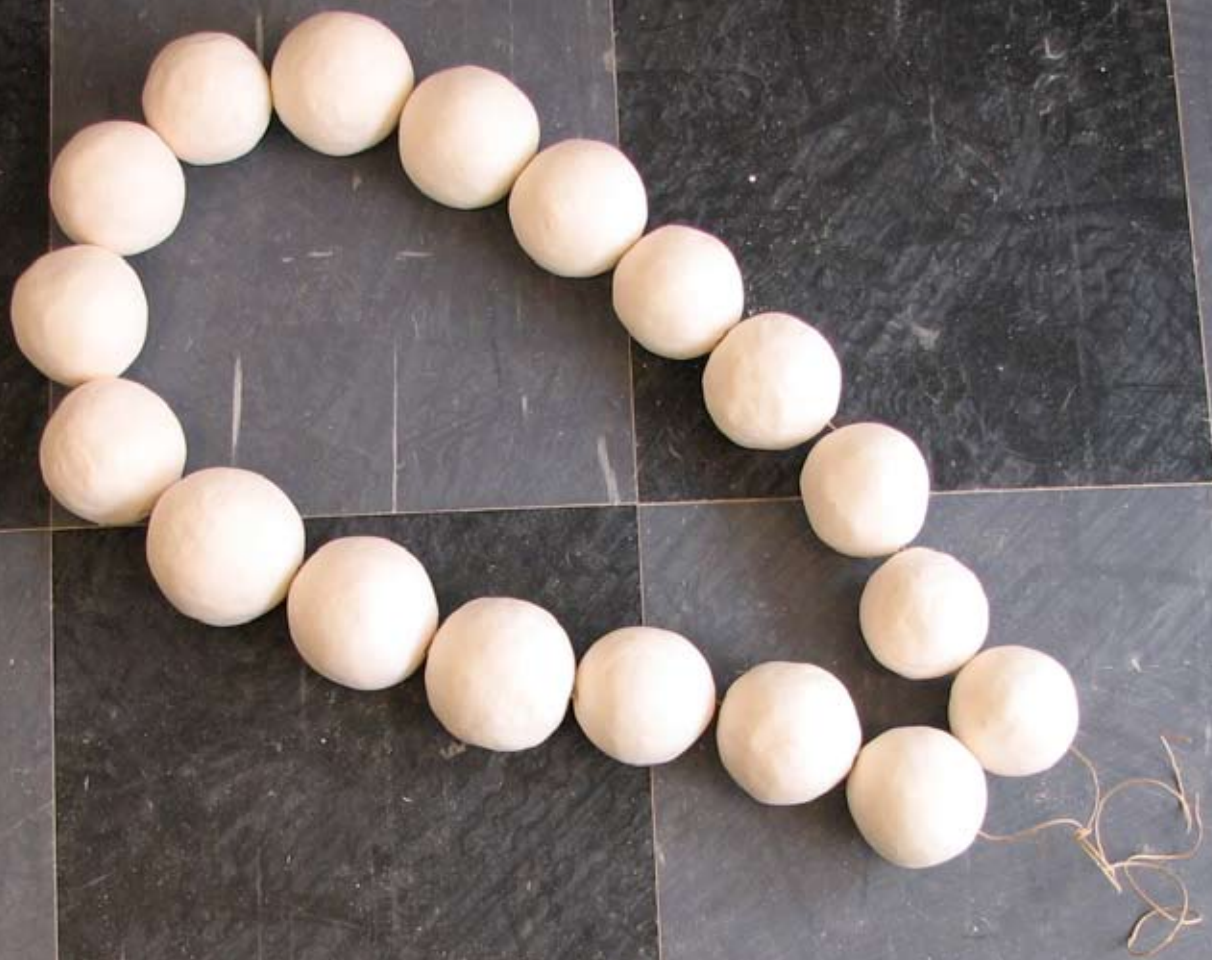

“EN RIKTIG PÄRLA”

MIRJA LEIERTH

**Högskolan för Design och Kostantverk
Göteborgs Universitet VT 2010
Examensprojekt 15 hp
Konstnärligt kandidatprogram i
Keramikkonst 180 hp**

Länk av pärlor i porslin, ca 125
cm långt med papperssnöre.

INDEX

4	PROJEKTBEKRIVNINGEN
9	FÖRSTA PERIODEN
10	-Olika spår
17	-Reflektion
19	-Halsbandet
23	PÄRLFASEN
27	-Förvirringen
32	-Nuläget
33	SAMMANFATTNING
34	-Tankar kring performance och video
36	INSPIRATION
38	TACK

Mirja Leierth

Keramikkonst åk3 2010

Projektbeskrivning

Arbetstitel: ”Värdet av klass”

Bakgrund

Idéerna till det här projektet har vuxit fram ur min syn på klass.

Idéerna har också kommit ur mitt förhållande till materialet porslin, att jag känner att det står för och representerar det fina, överklassen och något bättre. Detta kan nu vara en förlegad historisk syn men eftersom jag har dessa konfliktkänslor inför materialet är det intressant för mig att arbeta med dessa föreställningar.

Jag har också under en längre period velat jobba mer personligt, komma ut ur garderoben med mina politiska åsikter och testa på att jobba idébaserat.

Inriktning/utgångspunkt/Idé

För mig har inte bara porslin utan även andra material och keramiska tekniker olika värden och jag tror att detta delvis är relaterat till klass. Hur jag uppfattar det ses lergods generellt ofta som en mer primitiv lera och ringling som en osofistikerad teknik.

Jag vill kritiskt undersöka min smak utifrån min arbetarklassbakgrund och min idé bygger på min uppfattning av värde utifrån ett klassperspektiv.

Jag vill under detta projekt undersöka vad som händer med uttrycket hos en

skulptur om jag använder en teknik som kanske inte förknippas med materialet och/ eller till formen för det objekt jag vill göra.

Jag vill göra avbildande former av redan existerande objekt som t.ex. en vas, eller en viss sorts stol. Detta är saker de flesta människor använder men beroende av klass ser olika ut. Kan dessa föremål synliggöra min kritik av klassrelaterad smak?

Material

Jag kommer att jobba i porslin och röd lergodslera som för mig representerar olika nivåer av värde och klass. (Jag förhåller mig även öppen inför att ta in objekt i andra material för att eventuellt tydliggöra dessa nivåer)

Teknik

I hur man gör ett keramiskt objekt finns en, för mig inbördes hierarki. Jag kan se det som att teknikerna är värdeladdade där gjutning är finare och mer värdefullt än t.ex. tumning och ringling. Jag kommer att använda mig av både gjutning, tumning och ringling eventuellt i samma skulptur eller kanske bara tumning i en och bara av gjutning i en.

Jag vill jobba undersökande med de tekniker och leror samt objekt som enligt mig har ett konfliktförhållande eller ett ”värde-glapp” .

Avgränsningar

Jag har skalat av en hel del av min första plan och koncentrerat mig på det keramiska. Jag har valt bort film och performance och istället fokuserat på material och teknik där nu mina avgränsningar ligger.

Genomförande

Under den inledande skissperioden kommer jag att skissa i lera och reflektera över vilka objekt jag kan komma att jobba vidare med. Jag kommer att se hur det känns att tumma och ringla och se om jag kan få nya idéer när jag fysiskt jobbar med materialen och teknikerna.

Perioden v.8-v12 kommer jag att fördjupa mig i de valda objekten och jobba parallellt med gjutning, tumning och ringling.

Jag kommer att vara öppen för processen och förhålla mig nyfiken och reflekterande över min utgångspunkt.

Målsättningar

Jag vill:

- materialisera mina idéer och tankar kring begreppen värde, klass och kritik
- undersöka hur min och andras syn på om klass och konsthantverk hänger ihop
- följa min tidsplan och hitta ett dynamiskt arbetstempo

Urna till vänster ringlad i lergods ca 23 cm hög Urna till höger, ringlad, sedan tummad i lergods, 30 cm hög. Ljusstakar, ringlade i porslin, ca 25,5 cm höga

FÖRSTA PERIODEN

Den inledande fasen var den enda jag hade ett hum om hur den skulle se ut. Jag ville inledningsvis skissa med de olika lerorna jag valt att jobba med. Teknikerna skulle vara ringling/tummning och gjutning och utifrån min projektbeskrivning vara öppen för processen.

Jag började med att ringla eftersom det kändes som en direkt metod där jag skulle få arbeta med händerna och eftersom jag kände mig lite ringrostig efter ett års uppehåll från keramiken.

Ringlingen kändes trygg för mig och det spelade inte någon roll om det blev fult. Jag ville dessutom att det skulle vara fult ibland så det var ett bra beslut. Jag använde mig av röd lergodslera. Jag valde att jobba med vassen/urnan som objekt, dels för att jag under den här perioden läste ”Det vita guldets hemlighet: den märkliga och dramatiska berättelsen om hur européerna lärde sig att tillverka porslin”¹ som bl.a. beskriver exklusiva vaser. För mig handlade det denna vecka mest om att komma igång att arbeta i lera.

I denna fas var jag inne en del på klassrelaterad smak och reflekterade över hur olika objekt kan se olika ut beroende på klasstillhörigheten hos brukaren. Föremål som jag tänkte på var vardagsföremål som bl.a. stol, lampa, matta och kläder.

Följande veckor jobbade jag parallellt med de spår som dök upp och valde inte bort något. Detta kändes bra och befriande. Inga svåra val fanns med i bilden.

Jag tänkte mycket på vilken inredningsstil vi hade hemma när jag var liten och tyckte det var intressant att utmana min smak och reflektera över hur

1 Janet Gleeson, Stockholm W&W, 1999

den hade ändrats genom åren för att komma till där jag står idag.

I min första vision som jag kallade för ”min barndoms estetik spåret” tänkte jag på vårt vardagsrum på 1980-talet och de möbler och saker som fanns där. En svart skinnssoffa, en palm i vit plastkruka som pappa hade bladglansspray till, en lampa i svart porslin, billybokhyllor och andra ikeamöbler gjorda av spånskivor. Speciellt tänkte jag på mitt blåa ”lack”-bord från ikea som jag älskade när jag var liten, sen skämdes över som ungdom eftersom jag då insåg att möbler i spånskivor inte ansågs som speciellt god smak. Under hela projektet har det funnits i mina tankar, som ett objekt jag skulle kunnat göra i lera, eller använda som ett tillägg eller podiet till det keramiska. Under en loppisrunda köpte jag några likadana prydnadsföremål som vi haft hemma. Dessa föremål tänkte jag skulle kunna vara en inspirationskälla till mitt arbete.

-OLIKA SPÅR

Men eftersom jag ville vara öppen, trots mina rädslor så kom andra spår in och följande veckor arbetade jag parallellt med alla tankar som kom upp. Jag skulpterade en foppa-toffel i porslin efter min egna som jag använder i verkstaden. För mig var det viktigt att försöka våga släppa taget lite, trots att det kan vara skrämmande i ett examensarbete. Framför allt ville jag undersöka hur ett objekt som innehöll både lergods och porslin uttryckte sig och hur kontrasten mellan dess material blev. Det är så jag kom in på det andra spåret. Jag testade att blanda porslinslera och lergodsera till en slags marmorering som jag sen formade till en kopp. Koppen som form var egentligen inte så genomtänkt utan för mig en slags primär form för och en symbol för keramik i allmänhet. Inget av föremålen i denna marmorering kändes

Foppatoffel i porslin till vänster, ca 26,5
cm lång

Kopp ca 7 cm i diameter med
fat ca 13 cm i diameter i lergods
och porslin.

det minsta intressant. Det skulle lika gärna kunnat vara vitt och rött lergods. Det fanns ingen kontrast förutom färgen. Jag kände att jag ville att porslinet skulle vara mer som den schablon av porslin jag föreställer mig det som. Alltså gjutet, högbränt och glaserat. Jag hade inget intresse just då att själv skapa dessa ”perfekta” eller ”färdiga” föremål. Därför köpte jag några keramiska föremål på loppis. Dels var det fråga om tid men också en position jag satte mig i där jag fick reflektera över mina känslor kring porslinet, när det var i den formen utan att jag själv hade tillverkat det.

Jag visste inte hur jag skulle kombinera dessa hela och redan ”färdiga” objekt

med lergodset. Skulle jag bygga vidare på dem, göra tillägg eller en slags sockel? Öppningen kom när jag hittade trasigt porslin och kände mig befriad från att göra tillägg. Jag kunde helt enkelt fylla ut de saknade delarna med lergods. Eftersom jag ansåg ringlingen som den mest primitiva teknik använde jag den. Äntligen kändes det som jag kunde få utlopp för både teknik- och lerkontrasterna jag velat se.

Ready-made i porslin och ringlat lergods ca 6 cm hög.

De föremål jag använde mig av var industriellt bruksgods som gått sönder i köket på skolan. De hade inget med klass att göra och detta funderade jag ju en hel del på eftersom jag hade varit inställd på att använda mig av föremål som var tydliga klassmarkörer. Porslinet som vi använder idag här i Sverige är oftast varken dyrt eller klassrelaterat. Min känsla inför materialet porslin har dels en historisk koppling där den i allra högsta grad var klassrelaterad. Trots decennier av industriell tillverkning av vardagsporslin lever den hos mig kvar som en slags överklasslera, dels pga. av att den är dyrare än andra leror samt utifrån min uppfattning som jag fick av den när jag var barn. Då undrade jag inte hur telefoner kan fungera eller hur flygplan kan flyga, utan jag funderade över hur något kunde bli så perfekt och vackert som en porslinsfigurin. Men leran har också en direkt fysisk överlägsenhet där den är mer svårarbetad och därmed en markör för överlägsen skicklighet hos dem som kan behärska den. Den är också överlägsen i tålighet, blir hård som ingen annan lera samt kan bli både vitare och mer transparent än de övriga.

När jag inte hade en symbol för klass, så som en foppatoffel eller en exklusiv vas att relatera till blev lerornas egenskaper, mina tolkningar av dem och mina känslor inför dem det viktiga och intressanta.

T.ex. blev lergodsets obrända egenskaper i kontrast med porslinets brända en av de saker jag blev uppmärksam på. När jag fyllde ut det trasiga objektets saknade delar med lergodset kom ju lergodset efter ett tag att torka och för det mesta ramla av. En dag hade jag inga mer trasiga föremål att arbeta med och tog då in ett helt föremål, en sockerskål med två hänklar. Jag fyllde mellanrummet som bildas i hänklarna, tog ett kort och ställde den åt sidan. När jag senare tittade på det så hade lergodset torkat lite och spruckit. Ännu lite senare hade det spruckit mera.

Nästa sida: Detalj av hänkel fylld med lergods på sockerskål gjord i porslin

Detalj av hänkel fylld med lergods på kaffekanna gjord i porslin där lergodset har fotats vid tre olika tillfällen.

Efter detta jobbade jag en period med att fylla olika hålrum på porslinsobjekt med lergodslera för att dokumentera sprickornas uppkomst och utveckling med fotografi. I början var det hänklar men sedan fyllde jag kannor och koppar också, vilket lämpade sig mindre bra eftersom en kaffekopp fylld med röd lergodslera mest ser ut som en kopp med kaffe.

-REFLEKTION

Vad detta handlade om var att jag använde lergodset som en symbol för en klass, eller en grupp människor och porslinet som en symbol för det norm-sättande, ideal, och det styrande. Lergodset är alltså här en dynamisk massa, kanske arbetarklassen, multituden eller kanske en grupp av en viss sorts människor som samexisterar men som också reagerar med porslinet som för mig i denna situation är något statiskt. En form för det rådande eller kapitalismen. Sprickorna som uppstod tolkade jag som ett uttryck för hur det kan vara omöjligt att anpassa sig i normer. Men också för en ovilja att anpassa sig samt att uttrycka kritik och inte gå med på den rådande formen.

Här började jag även att börja reflektera över hur viktigt det estetiska uttrycket hos objekten var för mig eftersom jag i detta spår såg det som underordnat tanken. Det var inte föremålets form, dess ursprungliga funktion eller dess eventuella klassrelaterade uttryck som var det viktigaste för mig. Jag hade självklart tankar om vad det betydde att jag arbetade med keramiskt bruksgods och fann det intressant att porslinsföremålen jag använde hade koppling till den keramiska världen och jag kunde se en viss symbolik i det. Jag kan uppfatta att det finns rådande normer, statiska hierarkier även inom det keramiska konsthantverket precis som i den övriga världen och som jag ibland kan känna av och ibland är ovillig att passa in.

Socketerskål i porslin tillsammans med
torkat lergods. 8 cm hög, 8,5 cm i
diameter.

Från och med någonstans här i mitt projekt kom mina tankar om klass att breddas till tankar om normer i allmänhet, det statiska i dem och olika människors svårigheter och ovilja att passa in i dem.

Samtidigt som detta spår fortsatte jag att tänka på klassrelaterad smak eftersom jag inte ville göra ett val om vad jag skulle fördjupa mig i riktigt ännu. Jag hade också en tanke och en vilja av att kunna kombinera dessa två spår, kanske eftersom jag var rädd att välja fel eller för att jag tyckte det var desvärligt att göra ett val.

-PÄRLHALSBANDET

Jag fortsatte att funderade kring andra objekt som uttrycker en form av klasstillhörighet, status eller gruppstillhörighet och köpte ett pärlhalsband med flera länkar i olika storlekar i plast från H&M och bestämde mig för att göra en version av det i lergods. När jag gjorde det halsbandet lade jag de andra spåren på is ett tag eftersom det var så tidskrävande att tillverka alla pärlor. Den veckan det tog att göra det var både frustrerande och harmonisk. Jag visste vad jag skulle göra, rulla kulor och göra hål i dem. Samtidigt som det monotona arbetet tråkade ut mig kunde jag vila i det ett tag och tänka på en del av det tekniska, hur jag snabbast och effektivast kunde göra dessa pärlor. Tankar som jag hade i tidigare versioner av min projektbeskrivning kom upp. De handlade om schablonen av att vara arbetare som t.ex. att jobba i fabrik och monotomt producera något samt vad värdet hantverk är. Denna vecka var viktig just eftersom jag arbetade på ett annat sätt, jag blev liksom anställd av halsbandet som tvingade mig att slutföra arbetet trots att jag fysiskt tyckte det var obehagligt att rulla dessa pärlor, men jag gjorde det för belöningen jag skulle få av att se det klart.

Under arbetet med att tillverka pärlhalsbandet i lergods

Halsbandet blev otroligt vackert och tilldragande när jag satt ihop det. Vilket kanske inte var min mening. Jag ville undersöka vilken effekt det kunde ha att pärlhalsbandet var gjort i ett annat material och jag förväntade mig ett annat resultat, inte ett vackert halsband, som dessutom blev så mycket mer värdefullt än förlagan. Jag funderade mycket kring detta halsband, inget med det uttryckte något annat än ett vackert smycke. Efter en handledning av en vän och konstnär förstod jag att det handlade om bruksfunktionen. Halsbandets enda synliga funktion var att vara ett smycke, att bäras och eftersom den funktionen var den som till synes var primär försvann den möjliga funktionen av halsbandet att vara bärare av en kommentar till materialets

Pärnhalsband i plast från H&M till vänster. Färdiga pärlhalsbandet i lergods till höger.
Längsta länken är ca 110 cm lång.

status och till dess förhållande till det ”riktiga” pärlhalsbandet som en tänkt klassmarkör. När jag arbetade med de trasiga porslinsföremålen som jag lagade med lergods blev bruksfunktionen inte lika framträdande trots att de var i form av bruksgods och när jag fyllde hänkelutrymmena och de övriga utrymmena hos de hela keramikföremålen försvann den funktionen helt.

När jag hade satt ihop halsbandet blev det några pärlor över som jag sedan satte ihop till ett annat halsband utan att ha några tankar om det. När jag gjorde det var pärlorna olika stora i samma länk och jag fick en känsla av att pärlorna skulle kunna bli hur stora som helst, eftersom den största pärlan var orealistiskt stor.

Länk av pärlor som blev över under tillverkningen av det större halsbandet, ca 21 cm långt. Lergods.

Dessa tankar hade jag inte när jag gjorde halsbandet med flera länkar, trots att jag jobbade med samma orealistiska storlekar även då. Det var kombinationen av olika storlekar i samma länk samt mina tankar kring bruksfunktionen som gjorde att jag började tänka på storleken och vad det betydde för uttrycket hos pärlhalsbandet.

Under en handledning med Dan Tommi Hildén på kick off kursen pratade

vi lite om storleksperspektiv och värdeperspektiv angående mitt projekt.

Något som är litet kan bli stort och vise versa. Detta kände jag nu kunde få relevans iom pärlhalsbandet och jag fick en idé om ett större halsband.

Nu kände jag att jag ville lämna ”min barndoms estetik” spåret² helt och att jag kunde göra det och samtidigt känna mig trygg i att jag hade andra idéer att jobba vidare med. Spåret med ready-mades och lergods fanns fortfarande i mina tankar, trots att jag nu hade tagit ett beslut om att jag vill jobba vidare med pärlorna. Tankarna jag hade om det kändes fortfarande viktiga och jag kände att tankarna kring ordet ”statiskt” och tankar kring normer kom att betyda mycket även i det fortsatta arbetet med pärlorna.

Jag höll på att fundera ut ett sätt att tillverka de stora pärlorna när jag hade handledning med prof. Morten Løbner Espersen. Han kom med tankar om att det kanske skulle vara bra om jag började göra lite mindre, inte riktigt så stora pärlor som jag tänkt mig, innan jag gick upp i storlek. Och även om jag helst ville göra de stora pärlorna med en gång, kunde jag ändå ta till mig hans tankar och beslutade mig för att göra lite mindre pärlor i olika leror och tekniker, för att se vart det skulle leda innan jag tog ett beslut om vad jag ville ha för uttryck för de stora.

PÄRLFASEN

Detta inledde fasan där jag fördjupade mig i pärlhalsbandet. Jag valde alltså att jobba med endast ett av de objekt jag skissat på, vilket inte var ett helt lätt beslut att ta. Skulle jag bara jobba med pärlor? Detta var inte vad jag trodde

---

2 Även om det inte var ett fysiskt spår var det hos mig en ständigt närvarande tanke.

jag skulle göra, inte ens två veckor tillbaka i projektet. Även om jag kände mig trygg i att jag hade något att jobba vidare med var det skrämmande att ta ett så stort beslut.

Jag gjorde först en tryckform i gips av en handstor³ ojämn pärla. Dessa gjorde jag i röd lergodslera. Jag kom att göra dem med ett hålrum inuti. När jag gjorde dem fick jag funderingar kring skörhet och tyngd och jag kunde föra in tankarna om det statiska, att tyngd kan vara det som är statiskt.

Jag gjorde också handstora pärlor i porslin, med och utan papper i. Papper blandade jag in för att jag ville känna hur jag uppfattade dem när de var lättare, samt hade en annan yta. Jag kände mig nästan ännu mer osäker nu om jag tagit det rätta valet att jobba med pärlorna. Det kändes som jag hade gett mig in i ytterligare en materialundersökande period.

Ganska snabbt kände jag ett behov av att göra dels större pärlor men också mer perfekta och med en slät yta. Jag gjorde en gjutform av en stor flörtkula som var 12 cm i diameter och gjöt sedan den i porslinslera. Den här perioden av projektet kom att bli ganska tekniskt inriktad. Jag jobbade med gipsformer till dessa mellanstora pärlor, gjöt och putsade på dem. För mig var detta en viktig fas där jag ville göra något perfekt. Det som jag stört mig på så länge och haft ett stort motstånd till och en tro på att jag skulle vara okapabel till att faktiskt kunna göra något så perfekt. Kanske handlade det om en brist på självförtroende.

När jag jobbade med dessa pärlor som dels var ”perfekta” och dels sköra eftersom de var gjutna, fick jag lust att ta sönder dem. Tankarna började vandra iväg till att göra ett performance där jag på något sätt förstörde dessa.

3 Med detta menar jag att storleken är sådan att jag kan kupa mina händer och inte förlora kontakten mellan dem även när jag kupar dem runt leran.

Ovan: Detalj av länk, pärlor i pappersporcelain, ca 7,5 cm i diameter, och skosnöre.

Trasig gjuten pärla i porslin lagd på en utskrift av ett foto på marmor.

En tanke var att trampa på en av pärlorna med en foppatoffel. Detta tänkte jag mig att jag skulle filma.

-TANKAR OM PÄRLORNA

Mina tankar kring att göra ett stort pärlhalsband handlar dels om att med storleken komma ifrån det bruksvänliga. Det ska tydligt vara ett halsband som jag inte kan bära. Storleken tydliggör även hur jag uppfattar vissa normer och hur jag kan känna mig inför dessa. Min kropp förhåller sig till länkens kropp och tyngden blir det statiska i detta objekt. Det är inte längre det brända porslinets hårda och oformliga skärv utan den tunga länk som utgör det orubbliga och för mig övermäktiga. Alltså: tyngden gör att jag inte kan flytta länken, eller med stor möda kanske skulle kunna men blotta anblicken avskräcker mig. Så som normer, klass, kön och andra påtvingade (och även valda) identiteter kan vara statiska, obekväma, svårubbliga och hämmande är pärlhalsbandet för mig obekvämt, svårubbligt och hämmande. Samtidigt har jag med egna händer byggt det, vårdat pärlorna, lagat dem när det har spruckit och känt mig både glad och trygg när jag har haft dem i min famn. Detta är för mig normskapande, skapandet av klass, kön och identitet. Jag reproducerar allt detta för mig själv men känner mig inte bekväm med resultatet.

Med pärlhalsbandet som smycke i den riktiga världen tänker jag att det är en markör eller ett uttryck för en grupp människor med ekonomisk överlägsenhet. För dem som inte har råd med äkta pärlor får köpa sina på H&M och därmed förpassas till den grupp som istället för att signalera en ekonomisk överlägsenhet får utstråla en vilja eller en strävan mot det. Pärlhalsbandet är något som jag också förknippar med en specifik kvinnlig könsroll eftersom att det ofta i film och populärkultur främst från USA får porträttera en tjej

eller kvinna som anses vara en ”duktig flicka” och håller sig eller hålls inom ramen för hur dessa skall bete sig.⁴

-FÖRVIRRING

Under denna period kände jag mig lite vilsen och visste inte riktigt vad jag höll på med. Jag arbetade dels med allt det tekniska med de gjutna pärlorna, dels med de större pärlorna, och även med ett spår där jag lekte med att sätta ihop olika objekt som jag gjort med varandra och med andra material och lekte en del med materialstatus även i andra material än keramik. Som spånplattor och utskrifter av marmor. Jag tror jag gjorde detta dels för att jag nu började känna att det var dags att försöka göra något färdigt av det här projektet, av alla olika pärlor och andra objekt jag gjort. Jag kände mig stressad över att jag inte hade jobbat mot ett mål, eller mot en skulptur, utan att jag mest hade gjort tester och nu ville jag sätta ihop dem. Det var ett skönt avbrott i det tekniska arbetet och jag kände att jag fick leka lite och att det blev ”fint”. Det var som att jag kunde använda mig av olika byggstenar och bygga en skulptur för att sen bygga en annan med delar av den första. Jag kände att jag drogs mellan att vilja göra vackra saker och att göra det stora halsbandet. Om jag satsade på att bara bygga det stora halsbandet kändes det så tomt, rent estetiskt. Jag ville skapa något vackert också, och visa att jag kunde göra vackra saker samt så hade jag faktiskt ett behov av att göra något perfekt gjutet, gärna med glansig glasyr på. Men det var återigen arbete med att göra tester vilket tog tid från annat arbete. Det kändes som jag

---

4 T.ex. i filmen *Legaly Blond*, MGM, USA 2001, där karaktären Vivian bär pärlhalsband och porträtteras som en rik och duktig flicka. Med termen duktig flicka menar jag en flicka/kvinna som är präktig, medgörlig och okritisk till den norm hon lever i.

Ovan: Arbete i gipsverkstan.

Nedan: Min bänk.

Ovan: Arbete med att gjuta.

Nedan: Skissarbete med olika objekt, material och podier.

Föregående sida, överst: Pärla, gjuten i porslin med vit pärlglasyr på ett podie med en utskrift av ett foto av marmor.

Föregående sida, nederst: Skiss av en länk med pärlor i porslin, lergods och plast.

Denna sida, överst: Skiss av skulptur. Köpt delfinvas i porslin, pärlhalsband i lergods på en utskrift av ett foto av marmor.

Nederst till vänster: Pärla i porslin glaserad med vit pärlglasyr på ett pärlhalsband i lergods på en ihoplimmad träskiva.

Nederst till höger: Köpt snäckvas i porslin tillsammans med lergodspärlor på en MDF skiva.

sprang från gjutarbetet till att arbeta med en stor pärla, till gipsrummet, till ugnsrummet, till att ta foton till att göra lite glasyrtester för att sen tänka på podier och hela tiden försökte jag även att tänka på det estetiska uttrycket

-NULÄGET

Nu senaste perioden har jag haft väldigt svårt att fokusera och prioritera mellan de olika delarna i projektet och detta blev tidsineffektivt. Jag har känt mig osäker och rådvill inför något jag inte kunnat greppa om, jag kände att något var ”fel” men jag visste inte vad eller hur jag skulle ta reda på det. Efter ett samtal kring konceptuell konst med konststudenten Rocco K Kenell började mina tankar att skingra något och under handledningen med Frida Mälarborn Hoshino formulerade jag mina tankar kring konceptuellt konsthantverk och problematiken jag upplever kring detta. Samtidigt så insåg jag att det är delvis det jag har arbetat med under det här projektet och att jag har känt mig splittrad av det nu den senaste perioden.

Efter handledningen kände jag mig mer säker i att fortsätta med att bara göra det stora halsbandet samt göra klart ett par stora pärlörhängen jag börjat göra. Återigen kände jag en slags separationsångest inför att lämna det mer estetiska spåret men det är ett val jag nu har gjort och jag känner mig lättad att jag har fått klarhet i vad jag skall jobba med nu sista tiden innaexaminationen. Det estetiska i det stora halsbandet är också intressant eftersom jag har funderat kring glasyrer. Det känns lite som om jag glaserade det att det mest skulle bli ett vackert objekt.

1. Gjuten i porslin, bränd i 1060gr. 2. Gjuten i porslin, bränd i 1280gr. 3. Gjuten i porslin, oslipad, obränd. 4. Gjuten i porslin, penselglaserad med vit pärlglasyr, bränd till 1060gr. 6. Gjuten i porslin dopp-glaserad i vit pärlglasyr, bränd till 1060gr. 7. Gjord i tryckform i lergods, glaserad i vit pärlglasyr, bränd till 1060gr. 8. Gjord i tryckform i lergods, skröjbränd. 9. Handformad i porslin med papper i, skröjbränd. 10. Samma som 9 men utan papper. 11. Samma som 9 fast utan papper samt bränd till 1280gr. 12. Samma som 11 men med vit och rosafärgad sprayfärg. 13. Samma som 11 fast med kopparfärgad sprayfärg. 14. Samma som 11 fast med guldfärgad sprayfärg. 15. Handformad i porslin med papper, bränd till 1280gr.

SAMMANFATTNING

Under 2009 hade jag uppehåll från keramiken och fotade och tecknade mest och när jag bestämde mig för att slutföra min utbildning på HDK hade jag egentligen inte så stor lust att arbeta i lera längre. Jag ville få ett avslut och en examen men kände att jag var på väg mot andra material. Nu under arbetets gång har jag ändå kommit till insikt att jag kan vara keramiker och konst-

hantverkare även om jag vill orientera mig i andra material och kontexter än det keramiska. Under min utbildning på HDK har jag många gånger blivit irriterad på hur konservativt det keramiska konsthantverket är. Ibland har jag inte velat kalla mig keramiker eller konsthantverkare, eftersom jag inte känt att jag har passat in i den normen.

När jag började med examensarbetet ville jag, som jag då uttryckte mig, jobba idébaserat. Jag kan nu se att jag inte visste riktigt vad det betydde och det är något som jag har fått en större förståelse för under projektets gång. För mig så var det att arbeta utifrån en idé eller ett koncept, men hur och vad det var som var viktigt i arbetet kunde jag inte se. Jag har länge varit intresserad av konceptuell konst utan att riktigt förstå vad det har varit och ännu mindre kunnat relatera till den utifrån min konsthantverksbakgrund. Under de år jag har arbetat med lera som mitt främsta material har jag ofta känt att jag inte har kunnat passa in i rollen som keramiker eller konsthantverkare. Jag har inte känt mig som jag har uppfattat att de flesta andra keramiker gör. Att de endast vill jobba i lera och inga andra material och att det estetiska uttrycket är det absolut viktigaste. Men jag har inte förens nu under mitt examensarbete insett att för mig så är idén, tankarna eller konceptet ibland det viktigaste och att jag länge har känt mig otillräcklig eftersom detta skapat en diskrepans där jag inte har kunnat urskilja på vilket sätt jag skall jobba. Att jobba konceptuellt med konsthantverk kan kännas som en paradox eftersom materialet i konceptuell konst oftast är underordnat idéerna. I konsthantverket å andra sidan är materialet och det estetiska uttrycket hos de objekt man skapar det viktiga. Eller att det är fysiska föremål åtminstone. Men hur förhåller sig konceptuella konstnärer till det estetiska uttrycket? Fördelen med att vara konsthantverkare är att jag kan behärska ett material men nackdelen är att jag känner mig låst av den kontext jag uppfattar att jag förväntas jobba i.

-TANKAR OM VIDEO OCH PERFORMANCE

I den första versionen av min projektbeskrivning ville jag jobba med video och performance och det är något som jag har haft med mig i tankarna hela projektet, trots att jag inte har gjort något av dem hittills. Jag och min handledare Frida Mälarborn Hoshino pratade om detta under en handledning. Jag har sett det här projektet som väldigt personligt där jag ofta i mina tankar har reflekterat kring klass, sexuell orientering och normer utifrån mig själv. Det fysiska arbetet med leran har lett mig in i tankar om hur min kropp förhåller sig till de objekt jag har skapat och många gånger har jag haft tankar om att göra sönder dem. Jag har skapat en relation till objekten där min fysiska interaktion med dem har varit viktig. Detta är något jag vill jobba vidare med.

INSPIRATION

BÖCKER

Det vita guldets hemlighet: den märkliga och dramatiska berättelsen om hur européerna lärde sig att tillverka porslin av Janet Gleeson, Stockholm W&W, 1999

Ten Thousand Years of Pottery, Emanuel Cooper, The british Museum Company Ltd. 2000

Prunkvolles Zarenreich; Eine Dynastie Blickt Nach Westen 1613-1917, Museum fur Angewandte Kunst, Köln 1996

Work and Struggle; The Painter as a Witness 1807-1914, Edward Lucie-Smith and Celestine Dars, Paddington press Ltd. 1977

Plaster Molds and Moldmaking

TIDSKRIFTER

Elle Interiör, nr 1 februari 2010 s. 106-109

FILM

Legaly Blond, MGM, USA 2001

KERAMIKER

Nicole Cherubibi

Kjell Rylander

David Carlsson

Kristine Thenman

Elisabeth Billander

Kenneth Williamsson

KONSTNÄRER

Allesandro Mendini samt Memphis gruppen och Anti Design rörelsen.

Maria Nepomuceno

Magdalena Gazur

TACK

Handledare
Professor
Studierektor

Frida Mälarborn Hoshino
Morten Løbner Espersen
Annett Florén

Klasskamrater

Anabelí Días
Alva Engström
Matilda Lundberg
Niklas Alexandersson
Oskar Ek

Övriga

Lisa Leierth
Anthony Esteves
Rocco K Kenell

Elisabeth Billander
samt övriga elever på
keramikfacket på HDK

